

Persbericht

PB03-098
28 mei 2003
9.30 uur

Uitgaven zorg sterk gestegen in 2002

De uitgaven aan zorg zijn in 2002 met 11,4 procent gestegen tot ruim 52 miljard euro. Dit blijkt uit voorlopige cijfers van de statistiek Zorgrekeningen van het CBS. Aan gezondheidszorg is 11,0 procent meer uitgegeven, terwijl de uitgaven aan welzijnszorg in 2002 zijn toegenomen met 13,1 procent. De stijging in de zorg is onder meer veroorzaakt door hogere loonkosten in de instellingen (groter arbeidsvolume en hogere lonen) en tariefsverhogingen bij vrije beroepsbeoefenaren.

Zorg kost 3 245 euro per persoon

In 2002 is per hoofd van de bevolking 3 245 euro uitgegeven aan zorg. Dit is een toename van 10,7 procent ten opzichte van 2001. Toen werd 2 931 euro per persoon uitgegeven.

De procentuele stijging van de uitgaven aan zorg ligt in 2002 ver boven die van het bruto binnenlands product (BBP). Hierdoor is het aandeel van de uitgaven aan zorg in het BBP in 2002 fors opgelopen en uitgekomen op 11,8 procent. In 2001 bedroeg dit aandeel nog 11,0 procent. In de jaren 1998 tot en met 2000 lag dit aandeel nog rond de 10,5 procent.

Uitgaven aan gezondheidszorg met 11,0 procent gestegen

De uitgaven aan gezondheidszorg zijn in 2002 met 11,0 procent gestegen tot 33,0 miljard euro. Binnen de gezondheidszorg vormen de algemene ziekenhuizen de grootste categorie. In 2002 zijn de uitgaven hieraan met 12,5 procent gestegen tot 8,7 miljard euro.

Aan de praktijken van vrije beroepsbeoefenaren (huisartsen, specialisten, tandartsen, verloskundigen en paramedici) is in 2002 bijna 6,2 miljard euro uitgegeven. Dit is 12,4 procent meer dan in 2001. Een deel van deze toename is te verklaren uit tariefstijgingen, vooral bij huisartsen, verloskundigen en tandartsen. Daarnaast leidt de nieuwe regeling van de avond-, nacht- en weekenddiensten bij huisartsen tot een kostentoeename. Bij tandartsen wordt de stijging van de kosten mede veroorzaakt door een wijziging in de verstrekking tandheelkundige hulp voor volwassenen.

De uitgaven aan geneesmiddelen (via apotheken en drogisterijen) stegen in 2002 met 9,3 procent tot ruim 4,7 miljard euro.

Uitgaven aan welzijnszorg met 13,1 procent gestegen

De stijging van de uitgaven aan welzijnszorg in 2002 is met 13,1 procent hoger dan die van de uitgaven aan gezondheidszorg. Dit verschil hangt voornamelijk samen met de middelen die zijn ingezet om wachtlijsten te kunnen wegwerken. Deze middelen zijn vooral terechtgekomen bij de instellingen op het terrein van verpleging en verzorging (care).

Binnen de welzijnszorg laten de uitgaven aan thuiszorginstellingen en de verstrekkers van gehandicaptenzorg in 2002 stijgingen zien van ruim meer dan 15 procent. De uitgaven aan verpleeghuizen, verzorgingshuizen en instellingen voor kinderopvang namen met ongeveer 10 procent toe.

Aandeel financieringsbronnen nagenoeg ongewijzigd

De overheid en sociale verzekeringen (AWBZ en Ziekenfondswet) financieren samen 69 procent van de uitgaven aan zorg. Zij hebben in 2002 bijna 36 miljard euro uitgegeven. Dit is een stijging van 11,7 procent ten opzichte van 2001. Door de particuliere zorgverzekeringen wordt in 2002 bijna 6,9 miljard euro gefinancierd, 13,7 procent meer dan in 2001. De hogere stijging bij de particuliere zorgverzekeringen ten opzichte van de overheid en sociale verzekeringen wordt onder meer verklaard door de toename van het aantal particulier verzekerden (4 procent), tegenover een kleine afname van het aantal ziekenfondsverzekerden (-1 procent).

De overige financiers hebben in 2002 voor 9,5 miljard euro bijgedragen aan de totale zorguitgaven. Dit is 8,7 procent meer dan in 2001. De overige financiers bestaan uit gezinshuishoudingen (eigen betalingen), instellingen en bedrijven (onder andere betalingen voor kinderopvang en arbozorg).

Technische toelichting

De statistiek Zorgrekeningen is de opvolger van de statistiek Kosten en financiering van de gezondheidszorg. De Zorgrekeningen beschrijven het hele terrein van de gezondheidszorg en grote delen van de welzijnszorg, zoals instellingen voor verstandelijk en lichamelijk gehandicapten, verpleeg- en verzorgingshuizen, thuiszorg, algemeen maatschappelijk werk, sociaal pedagogische diensten, kinderopvang en opvanghuizen. Delen van de welzijnszorg die nog buiten beschouwing zijn gebleven betreffen maatschappelijk werk gericht op specifieke groepen, ouderenwerk, instellingen op het gebied van maatschappelijk advies en informatie, buurt- en clubhuiswerk en samenlevingsopbouw, emancipatie- en integratiewerk, jeugd- en jongerenwerk en overige maatschappelijke begeleiding.

De gepresenteerde bedragen zijn in lopende prijzen (waardebedragen). Gegevens over prijs- en volumeontwikkelingen, verleende diensten en gebruik van diensten, alsmede over de nu nog ontbrekende delen van de welzijnszorg komen in een later stadium beschikbaar.

Uitgaven en financiering zorg

	2000	2001	2002*	2002*
	<i>mln euro</i>			%- verandering t.o.v. 2001
Uitgaven / Kosten:				
Uitgaven aan gezondheidszorg	26 586	29 750	33 025	11,0
Uitgaven aan welzijnszorg	14 100	15 641	17 697	13,1
Kosten beleids- en beheersorganisaties	1 526	1 640	1 675	2,1
Totaal	42 212	47 031	52 398	11,4
Financieringsbronnen:				
Overheid en sociale verzekeringen	29 100	32 217	35 996	11,7
Particuliere zorgverzekeringen	5 295	6 060	6 889	13,7
Overige financieringsbronnen	7 817	8 755	9 513	8,7
Totaal	42 212	47 031	52 398	11,4
	<i>euro</i>			%
Uitgaven aan zorg per hoofd van de bevolking	2 651	2 931	3 245	10,7
	<i>%</i>			
Uitgaven aan zorg als percentage van het BBP (Bruto Binnenlands Product)	10,5	11,0	11,8	

* voorlopige cijfers

Bron: CBS

Uitgaven aan aanbieders van zorg

	2000	2001	2002*	2002*
	<i>mln euro</i>			<i>%- verandering t.o.v. 2001</i>
Totale uitgaven	42 212	47 031	52 398	11,4
Aanbieders gezondheidszorg				
Totaal	26 586	29 750	33 025	11,0
Algemene ziekenhuizen	6 745	7 740	8 706	12,5
Academische ziekenhuizen	2 666	3 103	3 469	11,8
Categorale ziekenhuizen	458	513	586	14,1
Verstrekkers van geestelijke gezondheidszorg	2 643	2 946	3 269	11,0
Huisartsenpraktijken	1 463	1 584	1 818	14,8
Specialistenpraktijken	1 361	1 435	1 614	12,5
Tandartsenpraktijken	1 337	1 476	1 670	13,1
Paramedische en verloskundigenpraktijken	921	1 019	1 095	7,5
Gemeentelijke Gezondheidsdiensten	456	493	557	13,1
ARBO-diensten	789	859	923	7,5
Leveranciers van geneesmiddelen	3 867	4 318	4 718	9,3
Leveranciers van therapeutische middelen	1 893	2 069	2 188	5,7
Verstrekkers van ondersteunende diensten	407	459	491	7,0
Overige verstrekkers van gezondheidszorg	1 581	1 737	1 922	10,7
Aanbieders welzijnszorg				
Totaal	14 100	15 641	17 697	13,1
Verpleeghuizen	3 242	3 639	4 077	12,0
Verzorgingshuizen	2 982	3 101	3 390	9,3
Thuiszorginstellingen	2 425	2 791	3 292	17,9
Verstrekkers van gehandicaptenzorg	3 354	3 739	4 368	16,8
Verstrekkers van kinderopvang	956	1 140	1 250	9,6
Overige verstrekkers van welzijnszorg	1 140	1 232	1 321	7,2
Beleids- en beheersorganisaties				
Totaal	1 526	1 640	1 675	2,1

* voorlopige cijfers

Bron: CBS